

Trontale

Taler
Harald 5

Dato
5 oktober 2001

Sted
Stortinget

Omstendigheter
Åpning av det 146. storting

1 Ærede President, Folkets representanter.

Jeg hilser Stortinget velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at den må bli til gagn for fedrelandet.

5

Terrorangrepet på USA er et angrep på demokratiet, menneskeverdet og det åpne samfunn. Angrepet har skapt et mer alvorlig trusselbilde, også for Norge. Det er skapt økt usikkerhet om den økonomiske utviklingen. Sammen med våre NATO-allierte anser Norge angrepet på USA som et angrep på alle allierte.

10 Norge er rede til å ta sin del av ansvaret i kampen mot internasjonal terrorisme.

Dette er et ansvar for en hel verden.

15 Regjeringen vil fortsette arbeidet i Sikkerhetsrådet for å styrke FNs evne til å forebygge og løse de mange konflikter verdenssamfunnet står overfor. Det må legges særlig vekt på å bekjempe fattigdom og undertrykking.

Der Norge har forutsetninger til det vil Regjeringen bidra til fredelige løsninger på internasjonale og regionale konflikter.

20

Bevilgningen til bistand vil bli trappet opp og bistandens andel av nasjonalinntekten vil bli økt.

25 Evnen og kraften til både å skape og dele har gjort Norge til et av verdens beste land å leve i. Et verdiskapende næringsliv er nødvendig både for enkeltmenneskers inntekt og for å kunne trygge fellesgodene. Det store flertallet har det godt i Norge. Det er fellesskapets ansvar å løfte mindretallet. Det vil bli

lagt særlig vekt på å gjøre det mulig for alle arbeidsføre å leve av eget arbeid.

30

Hovedoppgavene for Regjeringen er satsing på helse og omsorg, opprusting av skolen, trygge oppvekstvilkår for barn og unge og en videre utbygging av eldreomsorgen. Norge skal være et foregangsland i miljøpolitikken.

35 Handlingsplanen for sosial og økonomisk trygghet vil bli fulgt opp. Flere unge og vanskeligstilte skal få lån for å kunne skaffe seg sin egen bolig. Boligtilskuddet vil bli økt for å sikre rimelige boutgifter for de mest vanskeligstilte i boligmarkedet.

40 Staten overtar eierskapet til sykehusene 1. januar 2002. Gjennom ny og bedre organisering skal pasientene og samfunnet få mer igjen for de betydelige ressursene som anvendes til helseformål. Det skal utvikles gode og likeverdige helsetjenester i hele landet. Unødig ventetid ved sykehusene skal fjernes. Det skal kjøpes nytt sykehusutstyr. Kreftomsorgen skal bygges ut, og kapasiteten i psykiatrien skal økes.

45

Alle som ønsker det skal få tilbud om barnehageplass og foreldrebetalingen skal halveres. Kommunene skal få hjelp til å oppruste gamle, nedslitte skolebygg.

50 Erfaring har vist oss at et for høyt forbruk fører til svekket konkurranseevne, økt arbeidsledighet og høy rente som særlig rammer de svakeste i samfunnet. Slike feil skal ikke gjentas. Det legges derfor opp til en jevn og forsvarlig økning i bruken av oljeinntektene i årene framover, om lag i takt med forventet avkastning av Petroleumsfondet. Pengepolitikken skal sikte mot stabilitet i den norske kronens verdi, nasjonalt og i forhold til våre handelspartnere.

55 Pengepolitikken skal derfor rettes inn mot lav og stabil inflasjon.

55

Arbeid er den viktigste kilden til velferd. Regjeringen vil fornye og videreføre det inntektspolitiske samarbeidet. Skatt på arbeid skal reduseres. Det er viktig at svake grupper får innpass i arbeidslivet og at veksten i sykefravær, uføretrygding og tidligpensjonering dempes. Det tas sikte på en ny og helhetlig arbeidslivslov innen 2004.

60

Fornyelse av offentlig sektor er avgjørende for å sikre alle bedre tjenester slik at befolkningen fortsatt slutter opp om våre felles velferdsordninger.

65

De store reformene innenfor helsevesen, politi, forsvar og utdanning vil bli iverksatt i nært samarbeid med de ansatte. Regjeringen ønsker en døgnåpen forvaltning som kan yte gode tilbud til alle. Regjeringen vil styrke lokaldemokratiet og redusere statens detaljstyring av kommunesektoren.

En fremtidsrettet skole for alle krever gode lærere. Regjeringen viderefører arbeidet med å bedre rekrutteringen til læreryrket og for å organisere skolen på en bedre måte som sikrer høy kvalitet i undervisningen og god standard på utstyr og skolebygg.

Endringene i Forsvaret skal gjennomføres raskt og det skal være samsvar mellom Forsvarets oppgaver og ressurstilgang.

Den sentrale helse- og sosialforvaltning skal samles og styrkes ved at det etableres et Sosial- og helsedirektorat og et Nasjonalt folkehelseinstitutt.

Lovgivning og tilsynsvirksomhet på matområdet vil bli samordnet og effektivisert.

Det moderne samfunn er et mer sårbart samfunn. Regjeringen vil legge fram en stortingsmelding om samfunnssikkerhet og beredskap. Det vil bli gjennomført tiltak for å styrke den sivile beredskapssituasjonen.

Domstolenes uavhengighet vil bli styrket ved etableringen av en egen domstolsadministrasjon i Trondheim.

Regjeringen vil fremme forslag til ny valglov.

Barnevernet står foran store utfordringer. Det vil bli lagt fram en stortingsmelding om barnevernet i Norge.

Familiemønsteret i Norge har endret seg. Enslige med og uten barn, samboere og homofile partnerskap lever side ved side med det tradisjonelle ekteskapet. Regjeringen vil legge fram en familiemelding som drøfter hvilke følger dette bør få for familiepolitikken.

Det er oppnevnt en Pensjonskommisjon som skal avklare hovedmål og prinsipper for et samlet framtidig pensjonssystem.

110 Pensjonssystemet skal sikre trygghet i alderdommen samtidig som det skal møte utfordringene knyttet til den demografiske utviklingen og tendensen til økt tidligavgang fra arbeidslivet.

115 Regjeringen vil legge fram forslag til ytterligere tiltak for å begrense sykefraværet og tilgangen til uførepensjon på sosialt forsvarlige måter. Det skal fortsatt være full lønn under sykdom.

Regjeringen vil legge fram en Nasjonal handlingsplan for folkehelsearbeid der målet er å jevne ut ulikheter i helsetilstanden i befolkningen.

120 Målrettede tiltak for å bekjempe barne- og ungdomskriminalitet, organisert kriminalitet, rasisme og vold skal prioriteres.

Økt mangfold stiller økt krav til toleranse. Regjeringen vil arbeide for å skape større aksept for lesbiske og homofile.

125 Målet med distrikts- og regionalpolitikken er å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret og ha likeverdige levekår i hele landet.

Regjeringen vil følge opp Nasjonal transportplan for å sikre et godt transporttilbud og et godt kollektivtilbud i alle deler av landet.

130 Regjeringen fortsetter arbeidet med å gjøre informasjonsteknologien tilgjengelig for alle. Internett skal være tilgjengelig der du er - når du trenger det. Norge skal være ledende på bruk av internett og mobile terminaler.

135 Høsting og dyrking av marine ressurser gir spesielle muligheter for fremtidig verdiskaping. Regjeringen vil legge til rette for en robust struktur som kan sikre fiskeri- og havbruksnæringen markedsadgang og internasjonal konkurransedyktighet.

140 Norsk landbruk skal være moderne og konkurransedyktig, og bidra til et bredt utvalg av trygge matvarer av høy kvalitet.

Det vil bli foreslått endret finansieringssystem for universiteter og høyskoler. Ny gradstruktur blir innført, og utdanningskvaliteten skal styrkes.

Forskningsinnsatsen vil bli styrket, blant annet gjennom Fondet for forskning og nyskaping. Målet er at Norge kommer opp på gjennomsnittlig OECD-nivå i løpet av 2005. Realfagenes stilling skal styrkes.

150

Norge skal utnytte de mulighetene en globalisert økonomi gir. Regjeringen ønsker derfor å stimulere til økt entreprenørskap og nyskaping i næringslivet.

Regjeringen vil ha flere kvinner inn i ledelsen og styrene i våre bedrifter.

155

Regjeringen vil sikre vekst i bevilgningene til kulturformål. Dette gjelder bl.a. museer, bibliotek, kulturbygg og tiltak for barn og unge gjennom den kulturelle skolesekken. Regjeringen vil legge til rette for en bredest mulig samfunnsdebatt gjennom en aktiv mediepolitikk som bidrar til reelt mediemangfold.

160

Regjeringen vil bidra til å utvikle Den norske kirke som en åpen og inkluderende folkekirke.

Regjeringen vil styrke samisk kultur og språk, og bidra til utvikling av de samiske områdene.

165

Olje- og gassressursene skal forvaltes i et langsiktig perspektiv. Regjeringen vil arbeide for økt bruk av naturgass til industrielle formål, energiformål og i transportsektoren.

170

Både naturgass, fornybare energikilder og effektiv bruk av energien er viktige elementer i Regjeringens satsing på en miljøvennlig energiforsyning.

Regjeringen vil legge fram en stortingsmelding om endringer i nærings- og kapitalbeskatningen.

175

Regjeringen vil sette i gang prosessen med å ratifisere Kyotoprotokollen, og innføre virkemidler slik at Norge kan oppfylle sine forpliktelser under protokollen.

180

Stortingsmeldingen om friluftsliv vil bli fulgt opp gjennom forsterket innsats for allemannsretten.

185 Utlendingsloven skal oppdateres og forbedres slik at den samsvarer med de utfordringer vi har i en globalisert verden.

Norge skal ha et aktivt medansvar for utviklingen og fredsarbeidet i Europa. Regjeringen vil arbeide for norsk medinnflytelse innenfor de rammer vår
190 nåværende tilknytningsform til EU setter. Regjeringen vil videreføre støtten til utvidelsen av EU. EØS-avtalen vil fortsatt være avgjørende for å ivareta viktige norske interesser.

Regjeringen vil videreutvikle våre nære transatlantiske forbindelser. Arbeid med
195 en egen USA-strategi er påbegynt.

Regjeringen vil fortsatt prioritere samarbeidet med Russland. En styrking av naboskapsforbindelsene er viktig for Norge og for samarbeidet i våre
nærområder.

200

Regjeringen ser fram til et aktivt norsk formannskap i Nordisk Ministerråd neste år.

I bistandspolitikken vil innsatsen for helse, utdanning, godt styresett og en
205 bærekraftig utvikling bli prioritert. Spredningen av aids er en tragedie for millioner av mennesker, men er også en trussel mot internasjonal sikkerhet. Regjeringen vil støtte FNs sterkere satsing mot spredning av aids.

Regjeringen vil styrke innsatsen for å slette utviklingslandenes gjeldsbyrder, og
210 gjennomføre toll- og kvotefri markedsadgang for import fra de fattigste landene.

Regjeringen vil videreføre Norges engasjement i Verdens handelsorganisasjon. Utviklingslandene må få nyte godt av de mulighetene en mer åpen
215 verdenshandel bidrar til.

Det vil bli lagt fram en stortingsmelding om muligheter for bedre styring av de internasjonale markedskreftene.

220 Jeg ber Gud velsigne Stortingets gjerning, og erklærer Norges 146. Storting for åpnet.

225

Kilde

<http://odin.dep.no/smk/norsk/regjeringen/trontale/001001-090372/dok-bu.html>

230

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/trontale-456>

235

240

245

250

255

260